

▼ حرف روز

روزهای پرتلاطم بورس

معاملات بورس ایران در روز یکشنبه، پنجم بهمن ۱۴۰۴، در حالی به پایان رسید که بازار سهام یکی از بدترین روزهای معاملاتی هفته‌های اخیر را پشت سر گذاشت و شاخص کل بورس با کاهش ۱۰۶ هزار و ۳۳۷ واحدی معادل ۲۰۴۵ درصد افت کرد. فشار عرضه از ابتدای بازار به قدری شدید بود که شاخص کل در مقاطعی بیش از ۱۱۷ هزار واحد افت را نیز تجربه کرد. بازار عملاً درگیر صف‌های فروش سنگین بود. تعداد نمادهای منفی به ۷۶۸ نماد رسید، در حالی که تنها ۵۷ نماد در محدوده مثبت معامله شدند. ارزش سفارش‌های فروش نیز با رقم ۱۹ هزار و ۸۹۸ میلیارد تومان، فاصله معناداری با ارزش سفارش‌های خرید به میزان ۱ هزار و ۳۵۸ میلیارد تومان داشت. این افت در روز دوم، دوشنبه ششم بهمن، هم شدیدتر از روز قبل تکرار شد. شاخص کل بورس در پایان معاملات دیروز با افت ۱۲۱ هزار و ۳۴۴ واحدی معادل ۲۰۸۶ درصد عقب‌نشینی کرد و شاخص کل هم‌وزن نیز که نمای بهتری از وضعیت کلی بازار ارائه می‌دهد، با کاهش ۲۷ هزار و ۱۶۸ واحدی معادل ۲۰۴۹ درصد افت پیدا کرد.

در تحلیل ماجرای کاهش سهام بازار سرمایه باید به چند دلیل اشاره کرد. عامل اصلی این گونه رفتارها به شکاف عمیق میان عرضه و تقاضا برمی‌گردد. ارزش سفارش‌های خرید و فروش نیز تصویر روشنی از وضعیت بازار ارائه می‌دهد. در پایان معاملات دیروز، ارزش سفارش‌های فروش به بیش از ۱۳ هزار و ۱۹۷ میلیارد تومان رسید، در حالی که ارزش سفارش‌های خرید تنها حدود ۱ هزار و ۸۶۳ میلیارد تومان بود. این فاصله بزرگ میان عرضه و تقاضا نشان می‌دهد که خریداران توان یا تمایل لازم برای جمع‌آوری صفوف فروش را نداشتند و ترجیح دادند در موضع انتظار باقی بمانند.

عامل تأثیرگذار بعدی، خروج سنگین پول حقیقی از بازار سرمایه است. تا پایان معاملات ششم بهمن، خروج پول حقیقی از سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به حدود ۷ هزار و ۱۴۵ میلیارد تومان رسید. در شرایطی که معمولاً در روزهای منفی بازار، بخشی از نقدینگی به سمت صندوق‌های درآمد ثابت حرکت می‌کند، آمار دیروز حاکی از خروج پول از این صندوق‌ها نیز هست. ورود پول به صندوق‌های درآمد ثابت منفی ۲ هزار و ۱۶۷ میلیارد تومان گزارش شده که می‌تواند نشان‌دهنده افزایش احتیاط سرمایه‌گذاران و ترجیح نگهداری نقدینگی در خارج از بازار سرمایه باشد.

عامل سوم، که به نوعی دو عامل قبلی هم متأثر از آن هستند، اخبار منفی پیرامون تنش‌های دیپلماتیک و قشون‌کشی آمریکا به منطقه است. اخبار جنگ و تحلیل‌های پیرامونی، بازار سرمایه را به چالش کشیده است.

[علی قاسمی]

▼ گزارش روز

تابوت شناور ابراهام لینکلن

در بررسی تحولات ژئوپلیتیک اخیر در غرب آسیا، با یک تغییر پارادایم آشکار مواجه هستیم که مبانی سنتی قدرت دریایی و دکتین‌های کلاسیک برگرفته از نظریات آلفرد ماهان (مبنی بر سیطره مطلق با ناوگان‌های عظیم) را به چالش کشیده است. اعزام ناو هواپیمابر ابراهام لینکلن به منطقه، که در نگاه نخست تلاشی برای احیای بازدارندگی ایالات متحده به نظر می‌رسد، در یک تحلیل کلان بیشتر نمایانگر یک اشتباه محاسباتی و پافشاری بر الگوهای منسوخ قرن بیستمی است. واقعیت میدانی این است که خلیج فارس دیگر حیاط خلوت نیروی دریایی آمریکا نیست تا بتواند با نسخه‌های کلاسیک در آن مانور دهد و امروزه به یک تله جغرافیایی و قتلگاه احتمالی برای ماشین جنگی غرب بدل شده است.

بررسی داده‌های موجود و اظهارات کارشناسان نظامی بین‌المللی موید این نکته است که دوران مصونیت ناوهای هواپیمابر به سر آمده است. این سازه‌های غول‌پیکر که روزی نماد «پروچکشن قدرت» بودند، اکنون در برابر دکتین دفاع نامتقارن ایران، به اهدافی بزرگ، کند و بسیار آسیب‌پذیر بدل شده‌اند. به طوری که بسیاری از کارشناسان نظامی جهان اذعان دارند که پیشرفت‌های خیره‌کننده ایران در حوزه موشکی و پهپادی، عملاً برتری هوایی این ناوها را خنثی کرده است. در جغرافیای تنگ خلیج فارس، این شناورها قدرت مانور خود را از دست داده و به اهداف پیشانی‌سفید و سیبل‌های متحرکی برای زرادخانه موشکی ایران تبدیل شده‌اند. در چنین شرایطی نیروی دریایی سپاه با رونمایی از سامانه‌های نوین و موشک‌های هایپرسونیک نظیر «فتاح» و توسعه ناوگان پهپادی، معادله وحشت را معکوس کرده است. امروز تمامی پایگاه‌ها و نقاط استراتژیک آمریکا در منطقه، زیر چتر آتش دقیق و ویرانگر ایران قرار دارند. حضور ناو ابراهام لینکلن در این اتمسفر، بیش از آنکه یک تهدید عملیاتی معتبر باشد، یک ماثور تبلیغاتی و روانی است که هدفش پنهان کردن ضعف‌های بنیادین ساختار نظامی آمریکا در نبردهای مدرن است. تاریخچه حضور آمریکا در خلیج فارس مملو از شکست‌ها و رسوایی‌هایی است که نشان می‌دهد آن‌ها درک درستی از اراده و توان فنی رقیب ندارند؛ از بازداشت تفنگداران دریایی تا ناتوانی در برابر قایق‌های تندرو، همگی گواهی بر فرسایش اقتدار دریایی واشنگتن است. در نتیجه‌گیری نهایی و با نگاه به کلان‌تصویر منطقه، باید گفت که شبکه بازدارندگی اکنون فراتر از مرزهای ایران عمل می‌کند. همان‌طور که رهبران انصارالله یمن تصریح کرده‌اند، هرگونه ماجراجویی احمقانه علیه ایران، ماشه را در سراسر محور مقاومت خواهد چکاند. آمریکا باید بداند که ورود به فاز نظامی در خلیج فارس، نه یک درگیری کنترل‌شده، بلکه آغاز جهنمی خواهد بود که خروج از آن ناممکن است. هم‌افزایی قدرت دریایی ایران با بازوهای منطقه‌ای، هزینه‌ی هرگونه خصومت را به سطحی غیرقابل تحمل برای غرب می‌رساند و پشیمانی تاریخی را برای متجاوزان رقم خواهد زد. این ناوها نه برای جنگ، که نهایتاً می‌توانند برای تشریفات سیاسی کاربرد داشته باشند، چرا که در لحظه صفر درگیری، چیزی جز آهن‌قراضه‌هایی در قعر خلیج فارس نخواهند بود.

[مهدی نیک بین]

▼ خبر ویژه

آیین‌های شیطانی در رژیم صهیونی پشت دیوار سکوت

به گزارش شبکه صهیونی «کان ۱۱» در پی برگزاری جلسه‌ی ویژه در پارلمان رژیم صهیونی (کنست)، ابعاد تازه‌ای از پدیده آزارهای جنسی آیینی و سازمان‌یافته در جامعه صهیونیست آشکار شد؛ پدیده‌ای که به گفته شاهدان و برخی مقامات، سال‌ها نادیده گرفته یا کوچک‌نمایی شده است. این جلسه به دعوت کمیته ارتقای وضعیت زنان و کمیته امور جوانان کنست برگزار شد و در آن، مجموعه‌ای از شهادت‌های هولناک از سوی قربانیان - عمدتاً به‌صورت ناشناس یا با نام‌های اختصاری - قرائت گردید. روایت‌ها حاکی از وجود شبکه‌هایی سازمان‌یافته برای سوءاستفاده جنسی از کودکان، نوجوانان و زنان، در پوشش «مناسک آیینی و مذهبی صهیونیستی-کابالایی» بود. در پی موج گسترده‌ای که پس از انتشار اظهارات تکان‌دهنده قربانیان به راه افتاد، خاخام یعقوب مدان، از چهره‌های شاخص جریان دینی و رئیس بشیوای «ارض صهیون»، ناگزیر به تأیید وجود این مراسم شد و مجبور شد تا از عاملان آن اعلام براءت کند. او گفت: «خشونت‌های جنسی آیینی در جامعه مذهبی اسرائیل واقعیت دارد و به‌نظر من، این اعمال از حیث جنایت، چیزی کمتر از قتل و خون‌ریزی نیست.» و هشدار داد که توجیه این اقدامات به نام آیین دینی با حفظ چهره مذهبی در یک جریان اجتماعی، نوعی همدستی در جنایت است.

حضور ایران در آفریقا با پروژه ساخت شهرک هوشمند

مسعود برهمن رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و شرق آفریقا از گسترش همکاری‌های عمرانی با کشور کامرون خبر داد و اعلام کرد که پروژه شهرک هوشمند مسکونی-تجاری-اجتماعی در نزدیکی پایتخت این کشور، یائونده، به‌عنوان یک پروژه بزرگ عمرانی به‌زودی اجرایی خواهد شد. این پروژه با هدف توسعه زیرساخت‌ها و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در ساخت‌وساز شهری، فرصتی بی‌نظیر برای حضور شرکت‌های ایرانی در بازار آفریقا به‌شمار می‌رود. برهمن در ادامه گفت: «آفریقا با بیش از ۱.۴ میلیارد نفر جمعیت و نیازهای گسترده به مسکن، زیرساخت‌ها، و کالاهای اساسی، به یکی از بازارهای هدف ایران تبدیل شده است. طبق برآوردها، نیاز مسکونی در قاره آفریقا بیش از ۹۷ میلیون واحد تخمین زده می‌شود. این آمار فرصت‌های زیادی را برای شرکت‌های ایرانی در حوزه‌های مختلف ساخت‌وساز، انبوه‌سازی و تأمین مصالح فراهم می‌کند.» وی افزود: «بیش از این، کشورهای آفریقایی با کمبود زیرساخت‌ها در بخش‌هایی چون مسکن، حمل‌ونقل، انرژی و کشاورزی روبه‌رو هستند که می‌تواند به یک فرصت بزرگ برای همکاری ایران با این کشورها تبدیل شود. ایران که در این حوزه‌ها تجربه و دانش فنی زیادی دارد، می‌تواند نقش مهمی در حل مشکلات زیرساختی آفریقا ایفا کند. یکی از پروژه‌های مهم که در راستای گسترش همکاری‌های ایران با آفریقا به آن اشاره شده، پروژه شهرک هوشمند در کامرون است. این پروژه که در نزدیکی پایتخت کامرون طراحی شده است، به‌عنوان یک شهرک مسکونی-تجاری-اجتماعی، شامل بخش‌های مسکونی، تجاری، اداری، تفریحی و فرهنگی خواهد بود.»

آمریکا از تبعات حمله به ایران وحشت دارد

احمد بخشایش؛ عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در ارتباط با قطعنامه ضد ایرانی شورای حقوق بشر سازمان ملل، اظهار کرد: «ما از قبل هم فکر می‌کردیم که این اقدام را انجام بدهند، چون می‌خواهند بر ایران فشار بیاورند.» وی با اشاره به اینکه آنها جنگ ۱۲ روزه و بعد از آن اخیراً شورش و اغتشاشات را هم در کشورمان به راه انداختند اما دیدند که در نهایت شکست خوردند و درصدد بودند که بابت این شکست هاکاری انجام بدهند، گفت: «آنها اعلام کردند که حمله نظامی می‌کنیم، بعد بررسی کردند که حملات نظامی هم تبعاتی برای منطقه در پی دارد و ممکن است کشورهایی چون ترکیه، قطر و امارات که از قبل تحریم‌های ایران فربه شده اند آسیب ببینند.» بخشایش تصریح کرد: «این کشورها (ترکیه، قطر و امارات و ...) به آمریکا هشدار دادند که اگر با ایران وارد جنگ شود، ممکن است ایران تنگه هرمز را ببندد و خلیج فارس امنیتش را از دست بدهد. بنابراین به دنبال میانجیگری هستند.» عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ادامه داد: «آمریکا و غرب برای اینکه ایران را تحت فشار قرار بدهند، با استفاده از یکی از ابزارهایشان مانند موضوع حقوق بشر، دست به کار شدند. سازمان‌های بین المللی ابزار و در خدمت آمریکا و غرب هستند. آنها این قطعنامه را صادر کردند اما این موضوع، مسئله مهمی برای ما بوجود نمی‌آورد.»

خبر خوب برای خانواده‌های پر جمعیت

علی نبیان، مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن، از تأمین زمین برای ۹۱ هزار خانوار دارای سه و چهار فرزند در اجرای قانون جوانی جمعیت خبر داد. وی در نشست خبری گفت: «از ابتدای اجرای قانون جوانی جمعیت تاکنون، تأمین و واگذاری زمین برای ۹۰ هزار و ۹۱۰ خانوار دارای سه و چهار فرزند یا بیشتر در سطح کشور انجام شده است.» نبیان با اشاره به اقدامات دولت چهاردهم افزود: «از ابتدای ابلاغ قانون جهش تولید مسکن تاکنون ۹۸ هزار و ۳۱ هکتار زمین شناسایی و امکان‌سنجی شده که ۳۱ هزار و ۵۹۸ هکتار از این میزان، معادل ۳۴ درصد، در دولت چهاردهم انجام شده است.» وی تصریح کرد حدود ۶۰ درصد از الحاق اراضی به محدوده شهری نیز در همین دوره محقق شده است. معاون وزیر راه و شهرسازی در بخش دیگری از سخنان خود به پیشرفت پروژه‌های مسکن محرومان اشاره کرد و گفت: «با پیگیری‌های مستمر، در مدت حدود یک سال برای ۴۴ هزار و ۷۸۴ واحد مسکن محرومان تأمین زمین انجام داده‌ایم.» نبیان در پایان از آغاز به‌زودی عملیات اجرایی مسکن حمایتی در جزیره بوموسی خبر داد و گفت پیمانکاران این پروژه انتخاب شده‌اند. وی درباره افزایش سقف تسهیلات نهضت ملی مسکن نیز اعلام کرد پیگیری‌های لازم در جلسات شورای عالی مسکن در حال انجام است.

▲ یک مقام ارشد نظامی در قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء هشدار داد شکل‌گیری و «شانه‌های اولیه هرگونه تهدید علیه امنیت ملی» کشور به دقت تحت نظر است و تصمیم مقتضی «در زمان مناسب» اتخاذ خواهد شد. وی در واکنش به تهدیدات مقامات آمریکایی و رژیم صهیونی تأکید کرد: «تصور اجرای عملیاتی موسوم به محدود سریع و تمیز علیه ایران ناشی از برآوردهای نادرست است.» این مقام نظامی افزود: «جمهوری اسلامی ایران آغازگر هیچ جنگی نخواهد بود، اما نخواهد گذاشت هر تهدیدی ... به مرحله اقدام برسد.»

▲ سید امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، نایب رئیس اسبق مجلس شورای اسلامی گفت: «برگزاری انتخابات شورای شهر به شیوه تناسبی یک آزمون مهم است که احزاب را پاسخگو می‌کند.» او تأکید کرد: «بزرگترین حسن انتخابات تناسبی، ایجاد مشارکت همگانی و حضور اقلیت‌ها است.» وی خاطرنشان کرد اگر این فرآیند به سمت «قبیله‌گرایی» سوق پیدا کند، از سوی افکار عمومی پس زده خواهد شد. قاضی‌زاده هاشمی همچنین اعلام کرد از «استقبال چشمگیر» داوطلبان ابراز خرسندی کرد.

▲ ۳۵۰۰ نفر از اهالی فرهنگ و رسانه در بیانیه‌ای در حمایت از رهبر معظم انقلاب و اتحاد مقدس ملت، نوشتند: «خشم مقدس ایرانیان، رئیس‌جمهور مجرم آمریکا را نابود خواهد کرد.» در این بیانیه که با جمله «از فعالان فرهنگی و رسانه‌ای ایرانی، به تمام هموطنان عزیزمان در ایران زمین» آغاز شده، آمده است: «تاریخ، میدان نبرد همیشگی انسان و شیطان است. ابلیس مغرور و گمراه، تمام تاریخ بشریت را به رد و نشانه‌های خود آلوده کرده و در هر عصر و زمانه‌ای، به شکل و شمایل خاص در میان انسان‌ها فتنه افروخته است.»

▲ به نقل از بانک مرکزی، در راستای اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و نیز قوانین بودجه سنواتی کل کشور از سال ۱۴۰۰ (مصادف با تصویب و ابلاغ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت به دستگاه‌های اجرایی ذی ربط) تا ۱۴۰۴/۱۱/۰۶ بالغ بر ۷۷۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه ازدواج به تعداد ۳۸۱۳۰۰۰ نفر از متقاضیان، توسط شبکه بانکی پرداخت شده است؛ همچنین در این بازه زمانی، شبکه بانکی بالغ بر ۱۷۲ هزارمیلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه فرزندآوری به تعداد ۲۶۲۸۰۰۰ نفر از متقاضیان پرداخت کرده است.

▲ هیئت وزیران به پیشنهاد سازمان برنامه سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۴۰۵ را با رویکرد ثبتی مبنا تصویب کرد. بر اساس این مصوبه زمان اجرای عملیات میدانی از اول آبان ماه ۱۴۰۵ به مدت ۳۰ روز است که با مصوبه ستاد سرشماری کشور و تأیید رئیس شورای راهبری حداکثر به مدت ۱۰ روز قابل تمدید است. در این مصوبه دستگاه‌های اجرایی مکلف شده‌اند خودرو، لوازم و وسایل مخابراتی، بالگرد در صورت لزوم، فضای اداری، خوابگاه، کلاس درس، و محل غذاخوری و سایر لوازم مربوط را در زمان آزمایش سرشماری در اختیار ستادهای سرشماری قرار بدهند.